

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 15.

Maribor, dne 3. februarja 1909.

Letnik I.

Preganjano nemštvo.

Danes je predložil ministrski predsednik Bienenrth, kakor čujemo, državnih zbornici jezikovni načrt za češke dežele. Mi pač pričakujemo od svojih poslancev trdno, da bodo storili svojo dolžnost in da bodo zahtevali, da se jezikovno vprašanje ne reši drugače, nego da se ugotovi tudi želja in potreba našega slovenskega naroda.

Mi Slovenci smo bili zadnja leta vse preveč skromni; ne samo, da nismo zahtevali za se novih pravic, katere bi nam morale po razvoju razmer pripasti, temveč zanemarili smo se tako daleč, da si nismo znali niti obdržati teh pravic, ki smo jih pri sodnijah in pri vseh oblastih že uživali, tako da lahko rečemo, da zadnjih deset let nismo samo ne storili nobenega koraka naprej, ampak zdrsnili smo še za pošten vatel nazaj.

Zdaj pa prihajajo — o ironija nad ironijo! — velenemci vseh vrst in panog od ministra rojaka doli do različnih „Volksratov“ in do zadnjega mazača, ki se upa v kakem zakotnem nemškem revolverskem listu psovati slovenski narod, zadirati se v slovenske uradnike, mlatiti celo po nemških uradnikih, če nam pripuste le pičico kake pravice v kakem uradu in klicati nebo in zemljo in vse strice v rajhu na pomoč ubogim, zatiranim, v zadnjih zdihljajih ležečim nemškemu bratcem v južni Avstriji, katere tako strašno pesti in preganja grozni in nečloveški rod Slovencev.

Da je temu res tako, dokazuje nam nov faktum: Krokodilove solze, ki so je zaradi poslovenjanja pri c. kr. okrajnem sodišču v Celovcu pretakali v svojih zborovanjih in resolucijah deželna odbornika koroška dr. Hönlinger in dr. Lemiš in župan celovski Neuner, v poslanski zbornici na Dunaju pa bivši Slovenec Dobernik. Hoteli so dupirati javnost in vtajiti resnico, da je Celovec dvojezično mesto in označiti že zdavno tam običajno dvojezično uradovanje pri celovškem okrajnem sodišču kot novouvedeno novotarijo, kot izzivanje „kranjskih hujšakčev“, v prvi vrsti seveda zaslužnega prvoboritelja koroškega dr. Brejca. Da pa je resnica ravno obratna, dokazuje statistika slovenskih vlog, katero je objavilo c. kr. okrajno sodišče celovsko samo v uradni „Celovčanki“ z dne 21. prosinca t. l. Kdor se za to natančneje zanima in to priporočamo zlasti našim poslancem in drugim politikom, ta naj pogleda dotično številko „Celovčanke“, ali pa uvodni članek številke 5 koroškega „Mira.“ Te številke dokazujejo, da se je

pri celovškem okrajnem sodišču slovensko uradovalo že davno prej, da je bil kot odvetnik v Celovcu dr. Kraut; narobe pa te številke ravno dokazujejo, da nam nemški uradniki pri okrajnem sodišču celovškem te pravice zadnja leta polagoma jemljejo in da je bržkone ravno kak tak sodnijski uradnik velenemškega mišljenja, oziroma njegov velemožni pokrovitelj uprizoril to zadnjo gonjo proti dvojezičnosti celovške c. kr. okrajne sodnije, da bi nas Slovence oropali morda celo zakonskim potom zadnje trohice naše pravice.

Naj samo nekaj števil, ki jih navedemo iz zadnjega desetletja, govori o c. kr. uradnem zatiranju slovenskih pravic pri okrajni sodnji v Celovcu.

Leta 1898 se je vložilo tam 111 slovenskih vlog, od teh se je rešilo samo 9 v nemškem jeziku, druge slovensko; leta 1903 je bilo vloženih 104 slovenskih vlog, od teh se je rešilo 25 nemško, druge vse slovensko; leta 1906 je bilo vloženih 158 slovenskih vlog, rešenih pa je bilo od teh samo več 71 slovensko, drugih 87 pa nemško; leta 1908 pa so celovski Slovenci priborili si toliko novih pravic, da je od 233 slovenskih vlog rešila se ena sama v slovenskem jeziku, 232 pa jih je c. kr. okrajna sodnja celovška rešila v nemškem jeziku.

In tu si upajo celovski nemškutarji brezstidno lagati, da mi Slovenci jemljemo njim pravice. Celo c. kr. okrajna sodnja sama se je morala sramovati, ko je objavljala te številke, kajti čutila je potrebo, se opravičevati, da se drži sedaj nekega zastarelega jezikovnega predpisa iz leta 1862, po katerem izdaja slovenske rešitve samo tistim strankam, ki niti jedne besede nemški ne razumejo.

In tako gre nam Slovincem pri marsikaterem uradu ob naših narodnih mejah; tudi pri drugih uradih bi bilo dobro dobiti števil, ki bi govorile jasno, kakor številke celovške.

Slovenski poslanci, kje ste? V tem odločilnem trenutku, ko se delajo za Avstrijo jezikovni zakoni, vam mi ne kličemo: priborite nam novih jezikovnih pravic, ampak če ste možje na svojem mestu, priborite nam to, kar smo že imeli, priborite nam to, kar se nam je po krivici vzelo!

Politični pregled.

Državni zbor. Danes je predložil ministrski predsednik Bienenrth parlamentu jezikovni zakon za Češko. Predsankeijo za ta zakon si je že izposloval v ponedeljki avdijenci pri cesarju. V ministrskem

vrši vzgoja med stenami doma. Za nas so merodajni posledki tega življenja, mi računamo le po zaključnih dejstvih. Kolika je sreča vsakega očeta, veselje vsake matere v starosti, če vidi pred sebo zdrave in oskrbljene otroke! Dr. Janko Sernee je imel pred seboj na starost osem vrlih otrok, ki živijo že vsi v najboljših razmerah. Taka sreča je veliko zadoščenje za trud in žrtve, katere imajo stariši z otroki. S ponosom pa je lahko gledal ranjki na svoje otroke, ki so ostali razun enega, katerega so zanesle razmere v Mariboru kakor že toliko drugih v nemški tabor, verni in zvesti slovenskemu narodu, slovenskemu jeziku. Za dobo, v kateri so se odgajali v Mariboru še ti otroci v narodnem duhu, lahko izkažemo pokojniku častno spričevalo, da je lepo rešil svojo dolžnost. Sedaj so razmere že druge. Zavednost je poživila vse sloje že toliko, da imenujemo lahko vsako slabo vzgojo otrok v nemškem duhu narodni zločin.

Rekli smo nekod, da je dr. Sernee popustil rano politično javno delo, samo da bi „kopal iz pravega rumenjaka“, t. j., da bi se brigal le za svoj poklic in posvetil svoje moči le odvetništvu. To je tudi storil, vse svoje moči in svoje znanje je zares daroval stanovskemu delu, toda rumenjakev (cekinov) si le ni preveč kopal iz pravega. Bil je prepošten in preblag odvetnik. Delal je nad 4 leta od leta 1866 do 1869 v Kozjem, od leta 1869 do konca leta 1908 pa v Mariboru v svoji pisarni. Toda za to dolgotrajno delovanje ni, dasi tudi je imel nekaj časa najboljšo pisarno, si dal na stran toliko premoženja, kakor bi to dosegel skoro vsaki drugi odvetnik, kolikor jih poznamo po vrsti. „Odiraj ni nikdar“, slišimo vedno in vedno o Sernecu odvetniku; tega ni razumel in ni hotel.

svetu, v katerem se je sprejel jezikovni načrt, sta temu ugovarjala oba ministra-krajana, češki in nemški. Minister Začek se je upiral, češ, da se mora pri razdelitvi po okrožjih vprašati češki deželni zbor. Najbrže bo pri razpravi o jezikovnem zakonu prišlo zopet do burnih prizorov v zbornici.

Bančno vprašanje, katero so v zadnjem času sprožili Mažari, ima za Ogrsko že to slabo posledico, da je sedaj celemu svetu znano, da je Ogrska gospodarsko odvisna od Avstrije. Bančna enketa, katere so se udeležili samo ogrski strokovnjaki, je po dolgem in natančnem prevdaranju prišla do zaključka, da bi samostojna banka za Ogrsko povzročila zvišanje obresti in pa znižanje vrednosti ogrskih rent. Če je bilo končno vprašanje prenačeno, je bila ta enketa velika nerodnost. Inozemski upniki so postali nezaupljivi že, odkar trajajo ogrske politične homatije in niso več tako radi kupovali ogrskih vrednostnih papirjev. Zagotavljal se je vedno, da imajo ogrski papirji isto vrednost kot avstrijski in zdaj pa priznajo Mažari sami, da so manj vredni.

V takih razmerah ogrska vlada pač ne sme delati novih dolgov, ker ne more dobiti odjemalcev za svoje papirje. Leto 1908 je vsled tega gospodarsko posebno trpelo. Računati mora Ogrska tudi z dvema zaporednima slabima letinama. Vsled tega so se državne akcije, kakor tudi privatna podjetja poslabšala. Tudi v tem, da so stavili nade na obisk francoskega finančnega ministra, so se Ogri varali. Nemčija ima zadnja leta sama s seboj dovolj opravila in zato ni mogla sprejeti niti avstrijskih niti ogrskih vrednostnih papirjev. Avstrija ima sama zadosti dolgov in tako je bila Ogrska navezana sama na se.

Ogrske hranilnice tudi niso mogle kupovati papirje, ker so se vsled slabih letin hranilne vloge znižale. Vlada je morala tedaj seči po zakladnici, to je pa stane 5% na leto.

Tudi ogrska mesta ne morejo dobiti denarja, da bi pokrila svoje izdatke. Budimpešta bi rada 60 milijonov. Lansko leto ji je bila ta svota že na pol obljubljena, sedaj jo zopet tolažijo, da naj še čaka. Prav tako se godi celi vrsti ogrskih mest. Tudi za razne nameravane železnice ne morejo dobiti posojil. Izmed vseh pa najbolj trpi stavbinstvo. Stavbeno gibanje je popolnoma ustavljeno in nastala bo velika draginja in pomanjkanje stanovanj. Posledica slabe letine je tudi draginja živil, katera poleg raznih drugih nepravil zelo ovira napredek mlade ogrske industrije. Tudi mlinska industrija, prevozna podjetja, da celo industrija železa trpi vsled nezadostne letine.

Najbolj pač nam spričuje njegovo blagohotno nastopanje nasproti strankam dejstvo, da niso pri okrožnem sodišču v Mariboru nikdar pregledovali njegovih ekspenzarov, češ, da računa itak vedno po najnižjih tarifih. S takim zaupanjem glede te točke se pač ne morejo ponašati drugi odvetniki.

Zunanja, včasih celo neprijetna odurnost je skrivala v notranjem plemenito, dobro jedro. Poleg tega pa je bil umrl znan kot najboljši pravnik, zlasti pa civilist. Čislali so ga kot takega sodni dvori, spoštovali ga tovariši odvetniki, iskale so ga rađe stranke. Sel pa je tudi v svojem stanovskem poklicu svojo pot; vse je dobro premislil, kar je preudaril, tega se je držal, če je bilo drugim to ljubo ali ne. Značilno za njega kot odvetnika je posebno, kar mi je pripovedoval milijonar Badl o njem. Ta ga je nad vse spoštoval in ga vsled njegovih zmognosti imel dolgo časa za svojega pravnega zastopnika. To pa kaj velja, ker že od tega dela samega lahko živi odvetnik. Ko ga je nekoč opozoril v njegovi pisarni, da naj v neki pravdi to in drugo ukrene, mu je ranjki odprl vrata, češ, da je on odvetnik in si ne pusti dati navodil od lajkov.

Redki so pa odvetniki, ki odpodijo stranke, če uvidijo, da pravda nič ne velja. Dr. Sernee je vsakemu takemu pokazal vrata, ker je hotel iskati za stranke le pravico, ne pa zastopati krivice. Seveda pri takem poštenem delu ne letajo rumenjaki (cekinji) kar tako na kupe! Ohranile bodo pa marsikatero stranko v hvaležnem spominu poštenega in pravico-ljubnega pravnega zastopnika.

(Konec prihodnjik.)

PODLISTEK.

Dr. Janko Sernee.

(Piše Velenčan)

Slovenci pozor! Stari stebri Slovenstva se podirajo. Skrbimo, da jih nadomestimo z navdušenim naraščajem tisočero!
(Dolge.)

Ce greš proti Narodnem domu v Mariboru, se pač nehote vedno spominjaš na razvoj Slovenstva v mestu samem. Od leta 1850 do leta 1860 so se le začeli zbirati Slovenci v Mariboru; narastlo je številno v dobi desetletja do 10 veljavnih mož. Ti so se zbirali v svoji čitalnici od leta 1861. Seveda niso imeli takih prostorov kot sedaj v Narodnem domu, toda družba je bila sicer majhna, pa živahna. Dr. Janko Sernee je kaj rad popeval v čitalniških prostorih. Gospod svetnik Majciger mi je opetovano živo slikal tega moža iz iste dobe, ki je bil vedno vesel, je rad popival in pel, še rajše pa delal drugim veselje v družbi. Ko se je oženil, pripeljal je vedno svojo mlado ženko seboj, in vsakokrat pri vsaki priliki, če je bila družba najbolj vesela, napil je še svoji boljši polovici in zapel še pesmico: Kol'kor kapljic, tol'ko let, Bog ji daj na svet živeti; toda zamenjaval je rad refren: Bog ji daj toliko fantov imeti. Udana mu družica, rojena Srebretova, je spremljala svojega moža tudi vedno zvesto po vsaki trnjevi in z rožicami posuti poti v življenju.

Napitnice mladega moža so bile uslišane; dovolj blagoslova, dovolj spomina po otrokih. Ne zani-
ma nas nikakor rodbinsko življenje, tudi ne, kako se

V denarnih kupčijah, sedaj popolnoma izgineje tisti mali kreditni zavodi, kateri so pred leti delali toliko preglavice ogrskemu kreditnemu gospodarstvu; večina teh je že sklenila likvidacijo. Teh je okoli 150. Med temi je bilo gotovo veliko dobrih zavodov, ki so uspešno delovali. Zato so pa bili nadležna konkurenca velikim bankam in zato je bila zadrega gnjilih malih bank povod, da so uničili vse skupaj, dobre in slabe, Ogrske banke same so bile pretečeno leto navezane samo na tekoče kupčije. Te so na Ogrskem veliko manj nesle, kot pa na Dunaju. Bankam je veliko škodilo tudi to, da je moral finančni minister svoj denar dvigniti.

Dokler ne bodo razjasnene in urejene notranje in zunanje politične razmere in rešeno bančno vprašanje, toliko časa se bo težko zopet poživilo ogrsko denarno gospodarstvo.

Bolgarska vlada je pritrdila predlogu ruske vlade, po katerem bi Rusija, Angleška in Francoska plačale odškodnino Turčiji in se potem pomenili z Bolgarijo, kako bi ta dotično svoto nazaj plačevala. Ruska vlada je o svojem predlogu obvestila vse signatarne vevlasti. Od turške strani sicer še ni nikakega odgovora, vendar je upanje, da tam ne bodo delali posebnih zaprek. Na ta način bi bil dosežen sporazum med Bolgarijo in Turčijo.

Srbija. Poslanec Joksimović je v skupščini zahteval od predsedstva, naj ukrene vse potrebno, da bodo razni odseki, posebno finančni, vendar kaj delovali. — Ko se je raznesla vest, da je vlada sklenila dati na razpolago poslaniku v Carigradu 5 mil. frankov, da bi s tem denarjem podkupil turške poslane in tako povzročil padec Kiamil-paše, se je klub narodne stranke takoj sešel k seji in sklenil vložiti v skupščini interpelacijo, če je srbska vlada že tako daleč prišla, da mora seči in to s privoljenjem kralja, po tako umazanih sredstvih.

Drobne politične vesti. Bojkot avstrijskega blaga v Turčiji je končan. — Srbija še vedno oborožuje. Naročila je zopet 200 strojnih pušk. — Grof Pallavicini je včeraj obvestil porto o izpremembah, katere je izvršila avstrijska vlada v zapisniku, ki sta ga sestavila Pallavicini in Kiamil-paša. — V Hanovru so socialdemokrati uprizorili demonstracije v prilog splošne volilne pravice. Prišlo je do spopadov, pri katerih je bilo 25 oseb ranjenih. — V Pragi je bil včeraj mir, ker so bile Prikope zaprte. Nemci so „bumlali“ po Grabnu.

Raznoterosti.

V vestibulu graške univerze visi med drugimi tudi oklic „Südmarke“ s katerim poziva zadnja nemška juriste naj se javi tisti, ki želi vstopiti v službo pri g. Dr. Delpinu, advokatu v Ormožu. G. Dr. Delpin se je namreč kot član glavne vodstva „Südmarke“ pismeno o tej zadevi zatekel k skrbni „Südmarki“, da mu ta prisrbi kakega „treudeutsch“ zašmisanega burša, lačnega slovenskega kruha. Toliko v pojasnilo slovenski javnosti, zlasti zavednim Ormožanom.

Učitelj narodne stranke v zvezi z nemškutarji. Iz Svičine se nam piše: Mi smo čisto ob meji; pri nas je le še nekoliko zavednih, vrlih mož, ki ne zatajujejo svojega slovenskega jezika in narodnosti. Nemškutarstvo predržno naskakuje slovenske kmete, katerih je od leta do leta manj. Vzbudila nas je vsaj nekoliko slovenska rajfajzenovka, katero je ustanovil g. nadrevizor Pušenjak. Od meseca decembra prav vspešno deluje; začudeno gledajo nemškutarčki edini slovenski napis v vasi, ki je na župnišču. Mislili smo pač, da se bode tega našega napredka veselila cela Slovenija. Toda celjski „Dnevnik“, ta patentirani narodni list niti ni hotel prinesti novice, da smo v tej važni postojanki ustanovili posojilnico, to pa radi tega, ker smo pri dobri „Zadružni Zvezi“ v Ljubljani, ne pa v Celju. Naš denarni zavod ni bil nič po volji našim nemškutarskim sobratom. Hajd na noge! Hitro so morali ustanoviti še nemško Rajfajzenovko pod graškim vplivom. Dobili so jo pred kratkim. Celjski „Dnevnik“ jo je takoj navedel, kakor da bi jo hotel priporočati in „klerikalno“, katera se je ustanovila že pred 2 mesecema, navaja na koncu tega poročila v ednem stavku. Za celjski „Dnevnik“ je nemškutarska rajfajzenovka samo radi tega bolj važna, kar sta v odbora dva učitelja, izmed katerih hoče eden biti vedno še Slovenec. Gospod nadučitelj Hauptman pri Sv. Križu, saj ste vendar Vi tako narodni, da bi lahko svojega brata, učitelja v Svičini poučili, da je narodni zločin zlasti za učitelja, če drži z nemškutarji. Gosp. prof. Hauptman v. p. tu posezite vmes in potipljite svojega lastnega brata, namesto da delate združbo pri Sv. Križu nad Mariborom. Ko se je ustanovila slovenska posojilnica, gosp. Hauptmana ni bilo blizu. Zdaj pa imate napredno, kaj ne! Le pogledajte si te naprednjake: Menhardt, trgovec in župan na Placu je načelnik. O njem so pisali nedavno „Marburger Zig“ in „Grazer Tagblatt“, da je strammdeutscher Mann, ker je objubil, da podeli zastoj stavbišče če zdajo v Zgornji Kungosi čisto nemško šolo. Njegov podnačelnik je učitelj Hauptman, ki še tu pa tam hoče biti Slovenec. Drugi odborniki so: Kellersberger, nadučitelj, Pascolo Jože, Kremautz, Ferik, Wressner iz St. Jarja, Saribe iz Zgornje Kungote, Gaube iz Gornje Kungote, vsi naši narodni nasprotniki. Slava slovenskemu učitelju Hauptmanu! Taka družba pač vedno ugaja narodnoradikalnim učiteljem. Ko je prišel ustanavljati rajfajzenovko iz Gradača potovalni učitelj Achtschin, je vprašal može, če hočejo uradovati slovensko-nemški. Oglasil se je takoj Pascolo in kričal: reinddeutsch, Menhardt mu je potrjeval „nur deutsch“. Slovenec Hauptman pa je priklimal najbrže in se zadovoljil s temi predlogi. Zato junaštvo ga mora pač „Dnevnik“ pohvaliti; saj je vendar radikalni učitelj! Slovenska rajfajzenovka lepo napreduje, dasi

so ji začetkoma hudo nasprotovali. Nadrevizorju Pušenjaku so grozili, da ga bodo ubili in gospodu župniku so obetali, da mu bodo vse šipe pobili. Toda se bodo že „potolazili“. Posojilnica ne bode „gor erala“ (aufhören), kakor se bahajo najzagrizenejši nasprotniki. Dobro je podprta, ker ima vrlega načelnika, dobrega in zvestega posestnika Šerbineka, uzornega tajnika župnika Zemljiča in vestnega blagajnika župnika Vida Janžekoviča. Ti bodo lepo delovali v gospodarstvem in narodnem smislu; g. Slovenec Hauptman pa naj naprej pomaga loviti še zadnje Slovence v nemškutarske mreže.

Finančno ravnateljstvo v Gradci je hotelo oblažiti v javnosti tatvino dr. Povalejevih dokumentov in poslalo na liste izjavo, da so se lahko izgubile te priloge, ker so ne-navadnega malega formata. Toda to ni res; ukraden je priloženi časopis, originalna, po notarju in od strank podpisana pogodba, dva prepisa te pogodbe (7 rubrik) in več pisem. Čudimo se zlasti, da so se izgubili le dokumenti, ki se tičejo nemškega uradnika Haukeja. In če je tako prepričano ravnateljstvo o sami izgubi teh prilog, zakaj pa zdaj po dolgem času to ravnateljstvo razpisuje celo 50 kron nagrade za tistega, ki najde krivca.

Instalacija častnih kanonikov veleč. g. dekana Gaberca in dr. Suhača bode 11. febr. ob 8. uri v stolni cerkvi v Mariboru.

Prof. Bezenšek, naš rojak, ki slušbuje v Bulgariji in je znan kot slovenski stenografski strokovnjak, se misli stalno nastaniti v Celju.

„Štajerc“ se je usiljeval našim kmetom. In res, dokler je bil zastoj, ga je marsikateri radovedno prebiral, bodi si že, ker je bil z nemčurji v kupčijski zvezi ali v cestni službi okrajnega odbora ali kako drugače odvisen. Ko pa se je začel po dr. Plachyju izstirjavati naročnina, je pa našemu Oreškemu, da povem resničen zgled, zavrela slovenska kri. Šel je nad dohtarja, kako si podstopi ga toževati, ko lista ni nikdar naročil, ampak le sprejemal, ker mu ga je naročil trgovec Muhitsch, ki naj ga tudi plača. Poslan v uradništvo, ne najde v nobenem kotu plašnega uradnikoviča, čeprav udari s haloškimi škornji po tleh, da so se nemčurkom kar lasje ježili od straha. Da se ga znebe, ponudijo mu Štajerčev kmeti koledar zastoj. Oreški ga pred njimi raztrga in gre Linhartu gori h kaplaniji na stanovanje iskat. Linhart mu s sladkimi besedami prigovarja, naj še eno leto sprejema Štajerca zastoj, češ, da ne bo tožen in pa saj smo narodni mi Štajercijanci. „Kaj narodni“, se odreže Oreški, „vi nemčurski protestantji“, prime za kljubo in odide, ne da bi odrajlal naročnino. Odsedaj ima pred Štajercem mir in je ud k. s. izobraževalnega društva pri sv. Barbari v Halozah, kjer bere poštene slov. časnike. Naj bi ga posnemali vsi, ki se jim vsiljuje ptujski korundič, ki hoče naše ljudstvo zastupiti z nemškim protestantizmom!

Hitra pošta. Pri sv. Petru pri Mariboru se je 30. jan. oddala neka karta, koje naslovljenec je v Mariboru. In dočim pešec rabi tukaj ravno tri četrt ure, je ista karta rabila tri dni. Smemo se res ponašati s tako hitro pošto.

Za obmejne Slovence so darovali: Neimenovan iz hvalečnosti do dr. Korošca 15 K, Janez Lopič, župnik v Čmureku 10 K; prijatelji g. Groblška na zadnjem sestanku v Hotelu „Avstrija“ 16 K.

Za „Društveni dom“ v St. Ilju je daroval samski klub v Mariboru dve kroni. Ziveli! Posnemajte!

Štajersko.

Karčevina-Leitersberg. V nedeljo 31. jan. je predaval v izobraževalnem društvu g. dr. Verstovšek o naseljevanju v kmečkem ljudstvu v mariborski okolici; omenil je razvoj mesta samega in označil gospodarski propad okoliških posestnikov, namesto katerih je nastopil viničarski stan. Opozorjal je viničarje na daljni razvoj tega stanu v mariborskem okraju. Iz varnih viničarjev nastajajo želarji, ki si vstanavljajo s prihranjenim denarjem lastne dome, tako da je upati, da bode v nedoglednem času vsled varčnosti in pridnosti nastalo zopet več kmetij v bližini mesta. Pozival je viničarje k varčnosti in jih opominjal, da dajo svoje otroke učiti kakega rokodelstva oziroma obrti. — Prihodnjo nedeljo predava v društvu kletarski nadzornik g. Bele o delu viničarjev in vinogradnikov na pomlad.

Leitersberg. Viničarji, vinogradniki! Pridite vsi v nedeljo dne 7. febr. v viničarjijo hotela Alvies v Leitersbergu! Predaval bode ob 10. uri dopoldne kletar. nadzornik g. Belle o delu viničarjev na pomlad.

Kamnica pri Mariboru. V Kamnici so ljudje kaj veseli. Slušali so, da je mariborsko predstojništvo finančnega urada ukazalo nemškemu uradniku Haukeju, da se mora v teku 48 ur preseliti v Maribor. Pri nas je stanoval vedno pri posestnici Lipp. Ravnateljstvo je gotovo imelo tehtne razloge za tako strogi ukaz nasproti svojem uradniku. Tem bolj pa je moralo biti njegovo izgnanstvo iz Kamnice opravičeno, ker niti ni našel milosti pri nemškem bratu, županu Petscharju. Tu so bili neki včasih celo v gostilnah burni prizori! Ne bodemo jih pozabili in še vse spravili na dan, če se ne bode g. Hauke držal odredb svojega urada in še vedno zahajal v Kamnico na obiske.

Vinska razstava v St. Ilju. Resnici na ljubo moramo poročati, da so tudi izmed St. Jakobčanov poslali sledeči gospodje vino na razstavo: Kotnig Franc, nadučitelj, Platajs Franc, veleposestnik na Ročici, Pekler Matija, gostilničar, Cinauer Fric, učitelj in pa še Kapler Ivan, župnik pri St. Jakobu. Slovencev kupcev ni bilo sploh nič na razstavi. Nemcev je bilo precej, a so malo kupovali. Zvečer je bilo vse v rožicah in so se prav čudne reči dogajale, o katerih bo pa rajši zgodovina molčala. Vино so prodajale nekatere nemške „frajle“, ki so pa imele slovenska lica. Od 69-tih, ki so imeli svoja vina na razstavi, je bilo približno samo 15 Slovencev. Vsi drugi so Nemci in nemškutarji.

Svičina. Kje je hvaležnost? Ko so ustanavljali nemškutarsko rajfajzenovko so poleg slovenskega radikalnega učitelja Hauptmana pregovorili edinega zares slovenski

mislečega, sicer vsega spoštovanja vrednega gospodarja Janeza Krena, da je izstopil iz odbora slovenske rajfajzenovke in preklal svoj podpis. Mož se je dal pregovoriti, ker so mu vsemogoče obetali in tudi odborniško mesto. Najbrže ga je pa zapeljalo to, da je videl tudi med nemškutarskimi bratci velikega Slovenca učitelja Hauptmana. Pri volitvah pa so pustili Krena na cedilu; padel je toraj med dvema stoloma na tla. Mi spoštujemo posestnika Krena in se nič ne ludujemo, ker vemo, da so ga premotili. Upamo, da bode ostal kakor vedno zvesto v naših slovenskih vrstah, posebno ker se je poučil, kako hvaležno so nemškutarji ravnali z njim.

Jarenina. Kmečko bralno društvo priredi v nedeljo dne 7. febr. po večernicah pri gospodu Orniku predpustno veselico z zanimivim, raznovrstnim spredom. Vse prijatelje poštene zabave vabi odbor.

Ljubno. Bralno društvo na Ljubnem ima svoj občni zbor v nedeljo dne 7. febr. po večernicah v gostilni g. Peteka.

Ptuj. Narodna čitalnica priredi kostumni venček v sredo dne 17. svečana t. l. v zgornji dvorani Narodnega doma v Ptuj. Vstopnina za ude in dame prosta, za neude 1 K. Začetek ob 8. uri zvečer. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Sv. Trojica v Halozah. Naše kmetško bralno društvo je imelo v nedeljo veselico, katere se je udeležilo nad 250 oseb. Slov. kršč. soc. zveza v Mariboru je poslala govornika, ki je predaval o dobrem in slabem tisku. Po govoru je bil srečolov — dobitkov je bilo nad 200 — nato se je pa razvila prosta zabava, med katero so nas kratkočasili tudi pevci z lepimi popevkami. Naši fantje so že vse pripravili, da bi vpriporili glediško predstavo, pa jo je ptujsko glavarstvo prepovedalo in zagrozilo s kaznijo, če bi vkljub prepovedi igrali.

Zadnja stebra celjskega nemštva. Županski sin Stiger in starožupan Rakusch sta še denarna stebra celjskega nemštva. Pa zviti advokati ju nelepo za nos vodijo. Tako so zagnali krik, da hoče Slovenec Majdič kupiti Herzmanovo hišo. Ta hiša je bila namreč že dolgo na prodaj, pa je lastniki-Nemci niso mogli prodati, ker so preveč zahtevali. Slovenci bi jo že davno lahko kupili, ko bi jo za ta denar hoteli. Zdaj pa se na enkrat raztrobi glas: „Herzmanovo hišo hoče kupiti Majdič; nemštvo v Celju je v nevarnosti; Gustl Stiger, pokaži se junaka in kupi hišo, da je ne dobi Majdič!“ In ubogi Gustl se usede na limanice; da Herzmanovim, kolikor so zahtevali. Majdič pa še misli ni na hišo; če bi jo hotel imeti, bi jo že davno lahko imel, pa ima drugih zadosti, ki so bolj po ceni. In tako so naprtili hišo Stigerju, ki jo ravno toliko potrebuje, kakor Rakusch, ki je kupil hišo, da je iz nje pregnal „Ljudsko posojilnico“, ki se je potem preselila v hotel „pri belem volu“. Zdaj je Rakusch že zopet dotično hišo prodal v svojo izgubo; dobil je namreč voliko manj, kakor je on za njo dal. Tako vlečejo Celjani ta dva „purgarja“, bogati nemški advokati pa nič ne kupujejo celjskih hiš, že vedo, zakaj ne.

Regulacija Savinje in pritokov je že dolgo na dnevnem redu. Prihodnje dni si ogleduje stvar zopet komisija. Ko bi le regulacija ne ostala samo pri ogledavanju!

Celjski mestni urad — in zmrla pamet. Mestni urad v Celju je izdal ukaz, da ne sme biti ob nedeljah in praznikih šolska služba božja, če je ob osmi uri toplota pod ničlo. Kolikor nam je znano, v zimskem času sploh nimajo šole nedeljske službe božje. Ta carski (bizantinski) ukaz velja očitno za tiste, ki jim je še ob osmi uri ne toplota, ampak pamet pod ničlo. Lepo, da celjski magistrat opozori na take vrste ljudi!

Pallosovo gostilno v gospodski ulici v Celju ima zdaj M. Speglitsch, ki je kupil to hišo k strojima dvema v gledališčni in vodnjaki ulici, katero slednjo zdaj prodaja.

Celjski protestanti so dobili zdaj drugo občinsko sestro ali bolniško strežnico. Katoličani imajo tudi dve svetni bolniški strežnici. Zglasiti se je pri rim. kat. gospejnem društvu, če kdo potrebuje postrežbe v boleznih.

Sv. Lenart p. Vel. Nedelji. V nedeljo 7. febr. ob 1/3 uri ima Slov. kat. izobraževalno društvo „Bratimir“ zborovanje v tukajšnji narodni šoli. Pri tej priliki bo predaval potovalni učitelj g. Pirstinger. Vabimo posebno našo mladeniško zvezo in vse prijatelje izobrazbe k obilni udeležbi.

— Odbor.

K. s. izobraževalno društvo v Brežicah je imelo zadnjo nedeljo svoj ustanovni občni zbor, ki je bil prav številno obiskan in to zlasti od mladine. Odbor se je izvolil sledeči: predsednik Jan. Novak, podpredsednik Fr. Spindler, tajnik Jan. Bratanič, njega namestnik Jr. Lapuh, blagajnik Jož. Kežman, namestnik Jožef Pečnik, in knjižničar Jožef Golč.

Pišce. Zadnji čas so si drzni tatovi izbrali posebno župnijo Pišce za svoj delokrog. Pred enim tednom so vdrli noč v Podgorju v vinsko klet in odpeljali seboj čez 5 hektol. vina. Od 29.—30. t. m. so vlomili štirje črno namazani lopovi na Brezju v Plavnikovo vinsko klet in mu odnesli čez 2 hektolitra vina. Ko so bili ravno pri svojem delu, pride mimo kmet Sodič in pozdravi enega, ki je bil na straži z „dober večer“, a namesto odgovora, ga je hudo digne z močnim kolom hudo udaril. Ko pride ranjeni Sodič do kmeta Kelherja, mu naznači, kje da so tatovi. On vzame puško in gre na lopove, pa ti so mu ravno pred nosom pte odnesli. Tisto noč po ponoči pa so prišli tatovi po okrajni cesti v Blatno, vdrli tam v trgovino Kostavca, mu vse blago pokradli, ga naložili na vozove in se odpeljali. Ti tatovi so bili najbrž iz Hrvaškega.

Liberalna hvaležnost. Hudo so zadnji čas napadali vsenemški listi g. gvardijana Vavpotiča in g. vik. Pšunderja v Ptuj, ker sta bila izvoljena v odbor društva „Pozor“. Gospoda siber nista bila navzoča pri volitvi in sta izvedla se-le iz časnikov, da sta bila izvoljena, tudi ju nihče ni vprašal, sprejmeta-li odborniška mesta ali ne. Dobro sta tudi vedla,

da je društvo „Pozor“ v liberalnem tiru, ampak ker se je šlo za skupne interese, sta sprejela molče odborništvo. Zato pa je bilo društvo „Pozor“ dolžno, da brani svoja odbornika zoper krivične napade nemških listov. A kdor ni ganil mazinca, so bili liberalci; niti besedice niso imeli za nju v svojih štajerskih glasilih. In vendar kričijo vedno po skupnem delu! Gospodje, poznamo se!

Sv. Jurij v Slov. gor. Bralno društvo „Edinost“ priredi v nedeljo dne 7. svečana svoj letni občni zbor. Ob enem se vrši društvena zabava. Predstavljate se igri „Za letovišče“ in „Najdena hči.“ Petje oskrbi domači pevski zbor. Nastopijo mladeniči in mladenke z govori in deklamacijami. Uljudno vabimo prijatelje društva.

Partinje. V tej največji občini jurjevske župnije so se pred kratkim vršile občinske volitve. In uspeh je za našo stranko časten. Volili smo enoglasno. V III. razredu je bilo oddanih 55, v II. 22, v I. 15 glasov. Nasprotniki si niso upali niti priti, četudi je bilo prej toliko krika in vika. Naši možje so nastopili dobro organizirani, delo smo imeli podrobno razdeljeno. To bodi nauk za nas tudi v prihodnje. Ne vpijmo samo, ampak delajmo! Kako sramotno bi bilo, če bi morali prepustiti občino ljudem, ki so prvič nerazsodni, drugič nasprotni našemu programu, našim načelom bodisi v verskem, narodnem, gospodarskem ali političnem oziru. Da, bili so nekdanj ti časi; hvala Bogu, da niso več in da se ne bi nikoli več povrnili. In to bodi vaša skrb in vaša naloga, volilci občine partinske!

Koroško.

Zaradi arogantnih nemških uradnikov na postaji v Celovcu in sploh na Koroškem so interpelirali v drž. zboru dne 22. pros. posl. Grafenauer in tovariši. Uradniki v Celovcu, posebno nek Anderwald, se obnašajo proti Slovincem, ki zahtevajo po slovensko vozne listke, naravnost odurno. V isti interpelaciji so se tudi osvetlile primerno škandalozne razmere glede železniškega uradništva na štajerskem.

Celovec. Tu je bilo v nedeljo dne 31. pros. posvetovanje interesentov vzhodno koroške železnice. Predsedoval je celovski župan, prisostovali so pa poslanci Dobrnik, Nagele in Plešivnik. Izrekli so se zborovalci za železnico Celovec—Glebinj—Št. Pavel ob enem pa tudi za progo Sinčaves—Velikovec.

Celovec. Naš občinski svet je imel dne 30. prosinca sejo, v kateri je posl. Dobrnik zagovarjal svoje delovanje za ustanovljenje želez. popravilnice v Celovcu. Rekel je, da si je ministrstvo stvar premislilo in da bodo Celovčani namesto popravilnice dobili drugih naprav kot odškodnino.

Breže. Častnim občanom je naša občina imenovala J. Hädlina trgovca in hranilničnega ravnatelja.

Železna Kapla. V nedeljo dne 24. pros. je pri naši minijturni lokomotivi počela cev in poškodovala strojnika Bernharda na glavi in na rokah. Popoldanji vlak na Velikovec je imel zategadelj 3 ure „neobičajne“ zamude. — Pri zborovanju izobraž. društva je bil predsednikom izvoljen And. Rapolt p. d. Pasterk na Belj podpredsednikom obč. tajnik belški Ant. Piskernik.

Kamnoseki in podjetniki pozor! V najem se dá v najkrajšem času marmor-kamenolom na Strmcu p. Vrbskem jezeru. Za kamenolom se poteguje neka Dunajska tvrdka. S tem bi prišlo v tuje roke podjetje ob slov. nemški meji na Koroškem.

Velikovec. (Predpusna veselica.) Kakor vsako leto dosedaj, tako priredi društvo „Lipa“ tudi letos svojo predpusno veselico. Prejšnja leta so bile vse take veselice zelo dobro obiskane, in tako upamo, da bodo tudi letos storili velikovski in okoliški Slovenci svojo dolžnost. Pokazimo nasprotnikom, da napredujemo! Na vspeh je tamburanje, petje, šaljiv govor in srečolov. Po oficijelnem delu pa prosta zabava.

Beljak. Umrle je dne 1. sveč. Mar. Kanaralova, roj. Ghonova, vdova bivšega trgovca ob mostu pri Sv. Miklavžu v Beljaku.

Št. Vid. Na tukajšnji glavni postaji je prepregalna lokomotiva povozila dne 30. prosinca nekega delavca, ki je ravno zbiral led iz prog in je pri delu prešljal bližujoči se stroj. Pa pazil je za njega angel varuh; lokomotiva ga je potisnila ravno sred prog po daljavi na tla in je šla s 4 vozovi čez njega, ne da bi se mu bilo kaj zgodilo. Samo opraskalo ga je malo.

Poreče. Neka tukajšnja natararica je vzela k sebi v postelj svojega 4 dni starega otroka in ga je zadušila. Seveda bo imela sedaj s sodnijo opraviti. Matere, kodaj postanete enkrat previdnejše?

Fuzine v Rožu. Na naši postaji (Področico) so stroj tovarnega vlaka dne 30. jan. tako nerodno prepregali, da se je pripeljal v nek osebnih vlak. Poškodoval se je voz s prtljago, v osebnem vozu pa ki je stal za tem so bili 3 ljudje težko ranjeni. — Zakaj se našemu kolodvoru, ki je tako važen, ne da več osebja? Nemcev ne dobijo dosti v službo, Slovincem pa službe dati nečejo, to je resnica. Take nesreče bi lahko izostale; to se pravi varčevati na napačnem mestu. Zdravje in življenje človeško ni igrača!

Kranjsko.

Ljubljana. Vršil se je v četrtek zvečer v mali dvorani hotela „Union“ občni zbor društva hišnih posestnikov. Udeležba je bila tako številna kakor se malokdaj. Hišni posestniki so se pričeli vendar malo živahneje gibati za svoje društvo. — Odvetniški so-licitator Josip Christof je dobil od deželne vlade dovoljenje, da upelje razven že dovoljenih predmetov na svojem zavodu še matematiko in kaligrafijo. Poduk se prične meseca oktobra letošnjega leta. Podučevali bodo strokovni učitelji med drugim tudi obrtno in trgovsko računstvo in kaligrafijo v vseh znanih

pisavah. — Pogreša se soproga upokojenega stotnika gospa Elizabeta Schiwitz pl. Schiwitzhoffen, rojena Sakellario. Ker se ji je omračil um, sumijo, da se je najbrže sama usmrtila.

Ljubljana. Na Svečnico dne 2. svečana se je vršilo v Ljubljani vseslovensko delavsko zborovanje. Predmet zborovanja je bilo socialno zavarovanje. — Muzejsko društvo za Kranjsko je zborovalo v petek dne 29. prosinca ob šestih zvečer v deželnem muzeju Rudolfinum.

Na Vrhniki dobe za dobo pet mesecev mlekarško šolo, ki jo otvori deželni odbor dne 15. aprila t. l.

Z nožem je šel Jelenc iz St. Ruperta na Dolenskem na 20letnega Antona Krajšeka. Sprla sta se radi plesa, nakar je planil Jelenc z nožem na Krajšeka in mu zadal smrtno poškodbo. Krajšek je šel še sam proti domu, ali na potu mu je kri odtekla, obnemogel je in zmrznil.

Zgorela je pri Sv. Duhu pri Škofji Loki osem-deset let stara kočarica Maruša. Zažgala si je na odprtem ognjišču obleko. Ogenj je popolnoma uničil kočjo.

Odlikovan je bil na mednarodni čebelarški razstavi v Dunajskem Novem mestu gospod Jan. Strgar, čebelar in trgovec s čebelami iz Bitenj pri Bohinjski Bistrici. Za vse razstavljene predmete, čebele itd. je bil Strgar odlikovan z veliko srebrno ogrsko državno kolajno, srebrno kolajno čebelarške zveze in častnim darilom.

Postojna bo postala mesto. Kakor se čuje, je občinski odbor trga Postojne sklenil vložiti prošnjo na cesarja, da se povzdigne Postojna v mesto. Prošnja temeljuje na tem, da je trg velevažnega pomena za obrt in trgovino, kakor tudi radi slovite jame za tujski promet.

Srbska čitalnica, ki je imela svoj sedež v Narodnem domu v Ljubljani, se je prostovoljno razdružila.

Konkurz je napovedal trgovec Benigar v Ljubljani, Selenburgova ulica.

Poštna filijalka za frančiškanski okraj v Ljubljani bo imela svoj urad v novozgrajeni Ljudski posojilnici.

Primorje.

Trst. Vesti, da namerava avstrijska vlada prevzeti vse stroške za učiteljstvo tržaške zasebne verske nemške šole, ki jo vzdržujeta obe evangeljski verski občini, avgsburška in helvetska, postajajo vedno bolj resnične. In to menda za protiuslugo Nemcem z ozirom na to, da je država prevzela plačevanje 5 učiteljev na zasebni slovenski šoli v Trstu. To je nečuvno! Do kam pa misli vlada še korakati? Jeli to enakopravnost in pravica? Poščici Nemcev ugodi takoj! Pa nam Slovincem, ki smo domačini?? Res vnebovpijoča krivica!

Najdeni dragulji v Trstu! Hišina Terezija Fantin je našla v petek zvečer blizu svojega doma debel neukovan briljant v vrednosti 400 kron. Najdeni dragulj je izročila poštena hišina policijskemu ravnateljstvu. Še isti večer je našla gospa Marija Prister neki drug vkovan briljant v vrednosti 60 kron in ga izročila tudi policijskemu ravnateljstvu.

Trst. Sivilja Marija Zombich je naznanila policiji, da njene sestre Elvire že tri dni ni bilo domov. Izročila je policiji tudi listek, v katerem sestra piše, da se bo utopila. Do sedaj še niso našli sledu. — Črevljariju Cezariju Kapraniku se je zmešalo, da so ga morali oddati na opazovalnico v bolnico. — Hudo opekla se je Emilija Benco. Bila je pri ognjišču, kjer se ji je obleka vnela. Prepeljali so jo v bolnico.

Nesreča na žagi. Na žagi v Solkanu je zgrabila žaga vsled nepaznosti 29letnega Kuljata iz Gragarja za desno roko in mu jo zmečkala. Prepeljali so ga v goriško bolnico.

Dva prsta je odtrgalo na desni roki težaku Jakobu Petroniju v tiskalnici olja pri Sv. Andreju v Trstu; po ne previdnosti je prišel preblizo grabelj.

Kite na roki si je prerezala 12letna Anica Medica Račič pri Buzetu; ko je kosila travo. Morala je v bolnico.

Preveč jezen je bil 26letni Karol Godnik v Gorici, zato je pa ulomil v nekem hotelu v zalogo piva in vina. Tička so pa prijeli in ga zaprli na varen kraj.

Zmrznile so vse lagune pri Gradežu vsled velikega mraza zadnjega časa. Le tam, kjer je močnejša struja, se ni mogel napraviti led.

Huda nesreča je zadela rodovino čuvaja Scher na postaji Dekani v Istri. Čuvaj Lazar Scher je šel po botro svojemu novorojenčku, pa ga ni bilo več nazaj. Se do danes nimajo sledu o njem. Domnevajo, da je utonil v Rižani, ko je šel od Pobegov čez jez na Partanu. Zapustil je ženo, tri otroke in mesec dni starega novorojenčka, ki pa še sedaj ni krščen.

Razpisana je služba paznika na moški kaznilnici v Kopru.

V Vrčvinu je umrl v sredo znani posestnik F. Pirjevec, katerega brat je računski ravnatelj v Gorici.

Razgled po svetu.

Revolucija v Perziji. „Rusko Slovo“ javlja iz Moskve, da je nekdanje glavno mesto Perzije Ispahan v rokah revolucionarjev. Šah izgublja vedno več pristašev in še celo vojaki se mu trumoma izneverjujejo. Po najnovejših vesteh je pustil šah po topniš-

vu bombardirati oni del Tavriza, v katerem se nahajajo revolucionarji. Zaradi tega ljudstvo kar trumoma pristopa k revolucionarjem. Položaj šaha je zelo kritičen.

Novo odredbe za mornarico. V kongresu Zjedinenih držav je bila vložena predloga, da mora imeti vsak parnik, ki zapusti ameriška pristanišča, priprave za brezžični brzojav.

Zopetno odlikovanje italijanske kraljice. Srbski kralj Peter je odlikoval italijansko kraljico Jeleno z redom sv. Save I. razreda. Posebni poslanec ponese kraljici v Rim red in pismo, v katerem ji kralj Peter častita na njenem junaškem delovanju pri nesrečni katastrofi v južni Italiji.

Abesinski cesar Menelik je nevarno obohel. Vesti preko Pariza javljajo, da je njegovo stanje brez vsakejnade. Vlado je za sedaj prevzela cesarica Taitu. Boje se, da bi v slučaju smrti Menelika ne nastali v glavnem mestu Addis Abeba nemiri, kateri bi bili za tamošnje Evropejce nevarni.

Japonski parobrod „Ibumaru“, je trčil s francoskim parnikom „Sydney“ v tokijski luki. Ibumari je zadobil take poškodbe, da se jel potapljati. „Sydney“ je bil malo poškodovan, ter je nadaljeval svojo pot. Japonski mornarji so se vsi rešili.

Smrti skok artista. V Varšavi se je produciral v velikem cirkusu artist Ceryl. Senzacionalna točka v njegovem nastopu je bil skok v vodni basin iz višočine 120 čevljev. Ko je nekega večera zopet poskusil svoj skok je padel mesto v vodo, kraj basina, kjer je z razmesarjenimi udi mrtev obležal. Predstava je bila takoj prekinjena, ker je občinstvo od groze zapustilo cirkus.

Cela vas z občinskim predstojnikom vred odšla v Ameriko. Rumunska vasica Simotelnik je doživela to redkost, da so vsi prebivalci sela z županom vred odšli v Ameriko. Občina je kupila veliko domeno da se parcelira, zato bi moral vsak vaščan prispevati 1000 kron. Ker pa niso zmogli tako velike svote, so se vsi odločili, da gredo z županom vred v Ameriko.

Glad v Mali Aziji je po poročilih vedno hujši. V Kenusu je do sedaj že pomrlo na gladu več oseb. Pomoč je nujna.

Najnovejše vesti.

Slovenski dijaki mariborski so igrali včeraj dne 2. svečana v Narodnem domu Finžgarjevo igro „Divji lovec.“ Čisti dobiček igre je namenjen dijaški kuhinji. Občinstva je bilo polna dvorana. Dijaki so rešili svojo težavno nalogo nepričakovano dobro; v zahvalo jim je občinstvo ploskalo pri vsaki priliki. Igro samo že poznamo na mariborskem odru; kakor „Rokovnjači“ in „Deseti brat“ tako ima tudi „Divji lovec“ vlačno silo in jo bode obdržal. Razni narodni motivi, ki so v igri, narodno petje se dopada ljudstvu, dasi tudi tupatam ovira dejanje. Vaške navade naših krajev je pesnik primerno vpletel v dejanje, tako da se to razvija točno in vsakomu umljivo. Zal, da je še v občinstvu precej takih, ki ne umevajo najpretnostnejših in resnih prizorov in se celo v trenutkih, ko je človek ginjen do solz, ko z napetostjo pričakuje ugodne prilike zavozljanega dejanja, smejejo, kakor n. pr. v prizoru, ko moli Majda in prisega svojo objubo, ali v najtragičnem momentu, ko rihtar znori in v svoji blodnji govori le o svojih gruntih in tolarjih. Tu je treba še ljudske šole. Le več iger se na oder, pa dobrih in pristno domačih! Dijaki so igrali spretno in z vnemo, katero moramo občudovati. Ponosni smemo biti na tako mladino, ki upošteva resno javno delo. Igralci so se žrtvovali za svoje sošolce, katerim je dijaška kuhinja velika dobrotnica. Že ta vzvišen namen jim je dal poguma in jih navdihnil z iskreno vnetostjo, da so se popolnoma vglobili vsak v svojo vlogo. Občudovali smo rihtarja (sedmošolca Mariniča), ki je izborno dovršil svojo ulogo in pridobil občinstvo zase: čutili smo z njim, pomilovali nesrečnega skopuha in še bolj nesrečnega očeta. Majda (gdc. Neratova) je bilo pristno, pobožno, pošteno kmečko dekle, ki se je neprisiljeno, naravno obračala v vseh družbah, v katerih je nastopala. Lisjakov Gašper (osmošolac Zajc) je bil pravi bahatasti posestnikov sin, ki je zapravljaj premoženje, kakor si ga je pridobil na nepošten način, katerega pa sovražijo vsi vaški fantje. Njegovo kretanje je prav ugajalo. Janez, nesrečen toda pošten kočar (učiteljski Furst) je umel vzbuditi pri vseh odkritega sočutja; le tupatam se nam je zdelo, da je preveč kazal zunanje boli, ker to je nenaravno za kmečkoga fanta. Ta ne tarna nikdar tako obupno v svoji ljubezni, ko razvajeni mestni gospodič. Vse je pa nadkriljeval v svoji izborni igri Tonček, vaški norec (osmošolac Leskošek). Občinstvo mu je z obilnim ploskanjem izkazalo svoje priznanje. Spretna njegova igra je oživela marsikatero prizor in jim dala tem večje naravnosti. Smešno je bilo, kako je siromašek vlačil velikega srnjaka, kakor kakoga medveda. Tine (osmošolac Gnuš) kakor tudi Sajetov Jure (osmošolac Fras) sta pogodila zelo svojo ulogo. Kočarico Marušo (gospa Mariničova) poznamo že od nekdanj kot spretno igralko. Marsikatero pijančke med gledalci pa je zanimal posebno krečmar Grozdek (učiteljski Gobec). Skupni nastopi deklet in fantov so nas očarali. To je bilo čisto pravečo vaško življenje. Pogrešali smo le godbe. Zakaj so se neki učiteljski punčali s svojim dobrim orkestrom? Bolje bi bilo pustiti medsebojne muhe; v takih slučajih niso na mestu. Z igro smo bili v splošno vsi jako zadovoljni in je tudi vrgla lepih kronic (okoli 450 K) za dijaško kuhinjo, v prid revnim dijakom.

MALA NAZNANILA

ki se sprejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.
Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Učenec, sin poštenih starišev, se sprejme, po doverjenju ljudske šole takoj v trgovino z mešanim blagom pri Ivanu Traun-u, Ptujška gora pri Ptuj. 50

Majhne orgle s tremi registri v manualu in enim registrom v pedalu, pripravne za majhno cerkev ali kapelico, se po ceni prodajo pri Jožefu Brandel, izdelovalcu orgelj v Mariboru. 48

Učenka za damsko krojaštvo se sprejme v Mariboru, Schillerstr. 6, II. nadstropje. 32

Vila ali lepa hiša z vinogradom, sadonosičnikom se išče blizu Maribora tudi v mestu. Cena do 24.000 K. Dopisi na upravnštvo. 89

Trgovina mešanega blaga, gostilna, žganjetoč s prodajo tabaka, vinograd z ameriško trto zasajen; prostorna hiša, krita z opeko, v prodajalni potrebna oprava, nadalje vrt za zelenjavo, se proda radi družinskih razmer pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. Kedo, pove upravnštvo. 42

Restavracija

Narodni dom

v Mariboru.

Izborna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.
Pivo iz budjeviške češke pivovarne.
Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni.
Sobe za tujce.

Za obilni obisk, se priporoča 37
Lojzika Leon.

Izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Karol Tratnik, Maribor

Župnijska ulica št. 3.

se priporoča prečastiti duhovščini za naročila različnih moštanc, kelihov, ciborijev, lestencev, svečnikov, križov, itd. Staro cerkveno orodje popravljam pozlatim in posrebrim v ognju. Mnogo priznalnih pisem na razpolago.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

„Širite Stražo“!

Slikar in pleskar

Franc Divjak

v MARIBORU, župnijska ulica št. 7

prevzame vsa dela dekoracijske in slikarske stroke ter se priporoča slavni duhovščini in cenjenemu občinstvu in izvršuje svojo obrt po najnižjih cenah.

Ustanovlj. l. 1885.

TISKARNA SV. CIRILA v MARIBORU

z najboljšimi stroji in najnovejšimi črkami oskrbljena, prevzame vsa v nje stroko spadajoča dela, kakor: vsakovrstne formulare, pooblastila, dolžna pisma, tabele, blankete, ekspenzarje, pobetnice itd.

Za trgovce: cenike, okrožnice, letake, lepake, račune, pisma, kuverte z naslovom, dopisnice itd.

Za razne korporacije in društva: pravila, letna poročila, pristopnice za člane, vabila na veselice
:: :: :: l. t. d. :: :: ::

Koroška cesta št. 5.

Cerkveni slikar

Peter Marković

akadem. slikar v Rožeku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov. občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarij, posebno altarnih in bandernih slik, križevih potov itd. vse na posebno trpežno platno in v jako stanovitnih barvah; slikam zdaj v zimskem času doma v svojem ateljeju in izdelujem manjša dela, popravljam tudi umetniško stare umetne slike: za poletni čas se pa priporočam že zdaj za večja dela: za slikanje cerkva v različnih slogih. Cene po dogovoru in brez konkurence. 23

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kame-nine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobne. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in pri vatnih stavbah. 2

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!
Na debelo. Na drobno.

Pohištvo

Velika zaloga pohištva od najpreprostejšega do najfinejšega v vseh slojih se dobi po znižanih cenah pri 34

„Obrtni zadrugi mizararskih mojstrov“
v Mariboru, Grajski trg št. 3 pri črnem orlu.

Marija Vezjak, Maribor

Šolske ulice št. 4.

Izdelovanje pletenin na stroju in sicer: nogavice, bluže, jopiče itd.

Vsa v svojo stroko spadajoča dela po nizkih cenah. 36

Svečar in medicar

Jožef Dufek, MARIBOR

Viktringhofova ul. 30

priporoča prečastiti duhovščini veliko zalogo lastno izdelanih voščenih sveč. 20

Hotel

Pri belem volu v Celju

sredi mesta, blizu vseh uradov; za tujce 30 sob z vso ugodnostjo pri nizkih cenah, tudi mesečna stanovanja s hrano za letoviščarje; izborna kuhinja, vedno sveže pivo, različna vina; po letu senčnat vrt; vozovi v hiši vsak čas na razpolago: : :

: se priporoča za obilni obisk. :

Svoji k svojim!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš

Maribor, Tegethofova cesta 33

pred kolodvorom, 10

priporoča svojo bogato zalogo, zlatnine, srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Franc Podgoršek

bandažist in rokavičar, 21

Maribor, Grajska ulica št. 7

se priporoča cenj. občinstvu v izdelovanje vsakovrstnih bandaž in rokavic.

Popravila se točno izpolnijo.

Narodni dom Slov. Gradec

Dovoljujem si slavnemu občinstvu najuljudneje javiti, da sem s 1. februarjem t. l. prevzel

gostilno

v Narodnem domu v Slov. Gradcu.

Imam jako dobra, mnogovrstna štajerska vina, ameriške in stare trte na razpolago. Topla in mrzla jedila so vedno na izbero. — Cene kulantne, postrežba točna. — Prosim, da me cenjeno občinstvo izvoli počastiti z obilnim posetom.

S spoštovanjem

Anton Vilčnik.

Dosedajni promet čez 4 milijone.

Vplačani deleži združnikov: 18530 K

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Graška cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka.

Domači hranilniki se dajejo na dom brezplačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev.

Brezplačno reševanje vseh zadev.

4